

Brussel, 31.1.2019
COM(2019) 24 final

2019/0012 (NLE)

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

betreffende de sluiting van de Overeenkomst tussen de Europese Unie en het Vorstendom Liechtenstein betreffende de toepassing van sommige bepalingen van Besluit 2008/615/JBZ van de Raad inzake de intensivering van de grensoverschrijdende samenwerking, in het bijzonder ter bestrijding van terrorisme en grensoverschrijdende criminaliteit, van Besluit 2008/616/JBZ van de Raad betreffende de uitvoering van Besluit 2008/615/JBZ inzake de intensivering van de grensoverschrijdende samenwerking, in het bijzonder ter bestrijding van terrorisme en grensoverschrijdende criminaliteit, en de bijlage daarbij, en van Kaderbesluit 2009/905/JBZ van de Raad over de accreditatie van aanbieders van forensische diensten die laboratoriumactiviteiten verrichten

TOELICHTING

1. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

• Motivering en doel van het voorstel

Besluit 2008/615/JBZ van de Raad van 23 juni 2008 inzake de intensivering van de grensoverschrijdende samenwerking, in het bijzonder ter bestrijding van terrorisme en grensoverschrijdende criminaliteit¹, hierna het „Prümbesluit” genoemd, is vastgesteld teneinde de inhoud van de bepalingen van het eerdere Verdrag van Prüm inzake de intensivering van de grensoverschrijdende samenwerking, in het bijzonder ter bestrijding van het terrorisme, de grensoverschrijdende criminaliteit en de illegale migratie, dat op 27 mei 2005 door zeven Europese landen werd gesloten, op te nemen in het rechtskader van de Europese Unie. Op diezelfde datum heeft de Raad Besluit 2008/616/JBZ betreffende de uitvoering van Besluit 2008/615/JBZ inzake de intensivering van de grensoverschrijdende samenwerking, in het bijzonder ter bestrijding van terrorisme en grensoverschrijdende criminaliteit², hierna het „Prümitvoeringsbesluit” genoemd, vastgesteld, waarin de noodzakelijke technische bepalingen voor de uitvoering van Besluit 2008/615/JBZ zijn opgenomen.

Het Prümbesluit en het Prümitvoeringsbesluit zijn bedoeld ter verbetering van de uitwisseling van informatie tussen de autoriteiten die belast zijn met het voorkomen en onderzoeken van strafbare feiten en ter versterking van de grensoverschrijdende politieke en justitiële samenwerking tussen de lidstaten van de Unie. In het Prümbesluit zijn onder andere bepalingen opgenomen waarbij de lidstaten elkaar op basis van wederkerigheid toegang verlenen tot hun geautomatiseerde DNA-analysebestanden, geautomatiseerde dactyloscopische identificatiesystemen en voertuigregistratiegegevens. De informatie die door het vergelijken van gegevens wordt verkregen, zal daadwerkelijk de deur openen naar nieuwe onderzoeksmethoden en tevens een cruciale rol spelen in het ondersteunen van de rechtshandavings- en justitiële autoriteiten van de lidstaten.

Op 30 november 2009 heeft de Raad Kaderbesluit 2009/905/JBZ over de accreditatie van aanbieders van forensische diensten die laboratoriumactiviteiten verrichten³ vastgesteld, hierna het „forensisch besluit” genoemd. In dit kaderbesluit van de Raad zijn de vereisten opgenomen voor de uitwisseling van DNA- en vingerafdrukgegevens, teneinde te bewerkstelligen dat de resultaten van laboratoriumactiviteiten die worden verricht door geaccrediteerde aanbieders van forensische diensten in een lidstaat, door de autoriteiten die bevoegd zijn voor het voorkomen, opsporen of onderzoeken van strafbare feiten worden erkend als gelijkwaardig aan de resultaten van laboratoriumactiviteiten die worden verricht door aanbieders van forensische diensten die in iedere andere lidstaat zijn geaccrediteerd voor EN ISO/IEC 17025.

In oktober 2015 heeft de Commissie bij de Raad een aanbeveling ingediend voor een besluit van de Raad houdende machtiging tot het openen van onderhandelingen met het oog op de sluiting van overeenkomsten met de Zwitserse Bondsstaat en het Vorstendom Liechtenstein inzake de toepassing van sommige bepalingen van Besluit 2008/615/JBZ van de Raad inzake de intensivering van de grensoverschrijdende samenwerking, in het bijzonder ter bestrijding van terrorisme en grensoverschrijdende criminaliteit, van Besluit 2008/616/JBZ van de Raad betreffende de uitvoering van Besluit 2008/615/JBZ inzake de intensivering van de

¹ PB L 210 van 6.8.2008, blz. 1.

² PB L 210 van 6.8.2008, blz. 12.

³ PB L 322 van 9.12.2009, blz. 14.

grensoverschrijdende samenwerking, in het bijzonder ter bestrijding van terrorisme en grensoverschrijdende criminaliteit, en de bijlage daarbij (onderhandelingsrichtsnoeren).

Op 10 juni 2016 heeft de Raad de Commissie gemachtigd tot het openen van onderhandelingen met de Zwitserse Bondsstaat en het Vorstendom Liechtenstein over de toepassing van sommige bepalingen van Besluit 2008/615/JBZ van de Raad, Besluit 2008/616/JBZ van de Raad en de bijlage daarbij, alsmede Kaderbesluit 2009/905/JBZ van de Raad over de accreditatie van aanbieders van forensische diensten die laboratoriumactiviteiten verrichten. De onderhandelingen met beide landen zijn met succes afgerond door de parafering van de overeenkomst op 24 mei 2018.

De Commissie is van oordeel dat de door de Raad in zijn onderhandelingsrichtsnoeren vastgestelde doelstellingen zijn bereikt en dat de ontwerpovereenkomst aanvaardbaar is voor de Unie.

Deze internationale overeenkomst tussen de EU en Liechtenstein is bedoeld ter verbetering en vereenvoudiging van de geautomatiseerde uitwisseling van informatie en inlichtingen tussen de rechtshandavingsinstanties van de lidstaten en dit geassocieerde land, teneinde de internationale politieke samenwerking te bevorderen. Dat alle lidstaten toegang krijgen tot de Zwitserse en de Liechtensteinse⁴ gegevensbanken inzake DNA-gegevens, dactyloscopische gegevens en voertuigregistratiegegevens, en omgekeerd, is ongetwijfeld van eminent belang voor de stimulering en aanmoediging van de grensoverschrijdende politieke samenwerking. De verbetering die de uitwisseling van rechtshandavingsgegevens teweegbrengt voor de handhaving van de veiligheid in de Europese Unie kan niet door de zelfstandig optredende lidstaten worden gerealiseerd, aangezien de internationale criminaliteit zich door haar aard niet door de grenzen van de EU laat tegenhouden.

- **Verenigbaarheid met bestaande bepalingen op het beleidsterrein**

Het Vorstendom Liechtenstein is tot de associatieovereenkomst van 26 oktober 2004 toegetreden door middel van het protocol tussen de Europese Unie, de Europese Gemeenschap, de Zwitserse Bondsstaat en het Vorstendom Liechtenstein betreffende de toetreding van het Vorstendom Liechtenstein tot de Overeenkomst tussen de Europese Unie, de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake de wijze waarop Zwitserland wordt betrokken bij de uitvoering, de toepassing en de ontwikkeling van het Schengenacquis⁵. Het Vorstendom Liechtenstein is daarmee toegetreden tot Kaderbesluit 2006/960/JBZ van de Raad van 18 december 2006 betreffende de vereenvoudiging van de uitwisseling van informatie en inlichtingen tussen de rechtshandavingsautoriteiten van de lidstaten van de Europese Unie⁶, het zogeheten „Zweedse initiatief”, dat een ontwikkeling inhoudt van de bepalingen van het Schengenacquis.

Het Zweedse initiatief is in zekere mate gerelateerd aan het Prümbsluit, aangezien het regels bevat voor de doeltreffende uitwisseling door de rechtshandavingsautoriteiten van de lidstaten en geassocieerde landen van informatie en inlichtingen met het oog op strafrechtelijk onderzoek of strafrechtelijk inlichtingenwerk. Overeenkomstig artikel 5, lid 1, van het Zweedse initiatief kan worden verzocht om informatie en inlichtingen ten behoeve van het opsporen, voorkomen of onderzoeken van een misdrijf indien er feitelijke redenen zijn om aan te nemen dat in andere lidstaten relevante informatie en inlichtingen beschikbaar zijn. De geautomatiseerde informatie-uitwisseling overeenkomstig het Prümbsluit kan leiden tot de vaststelling dat dergelijke feitelijke redenen aanwezig zijn.

⁴ In de praktijk beschikt Liechtenstein niet over afzonderlijke eigen gegevensbanken en gebruikt het die van Zwitserland.

⁵ PB L 160 van 18.6.2011, blz. 21.

⁶ PB L 386 van 29.12.2006, blz. 89.

Overeenkomstig artikel 20, lid 1, van Verordening (EU) nr. 603/2013⁷ moeten de lidstaten bovendien, voordat zij een verzoek indienen om toegang tot Eurodac ten behoeve van de rechtshandhaving, eerst de onder nationaal recht beschikbare vingerafdrukgegevensbanken doorzoeken en de vingerafdrukgegevens vergelijken met de geautomatiseerde vingerafdrukgegevensbanken van andere lidstaten krachtens het Prümbesluit. Lidstaten die niet eerst de verplichte Prümcontrole hebben verricht, krijgen geen toegang tot Eurodac ten behoeve van de rechtshandhaving.

Op 14 december 2015 heeft de Raad de Commissie gemachtigd tot het openen van onderhandelingen met Denemarken, IJsland, Noorwegen, Zwitserland en Liechtenstein over overeenkomsten tussen deze staten en de Unie betreffende de modaliteiten van de deelname van deze staten aan de procedure voor de vergelijking en verzending van gegevens voor rechtshandavingsdoeleinden, bedoeld in hoofdstuk VI van Verordening (EU) nr. 603/2013.

De internationale overeenkomst tussen de Europese Unie en IJsland en Noorwegen betreffende de toepassing van sommige bepalingen van Besluit 2008/615/JBZ van de Raad inzake de intensivering van de grensoverschrijdende samenwerking, in het bijzonder ter bestrijding van terrorisme en grensoverschrijdende criminaliteit, en van Besluit 2008/616/JBZ van de Raad betreffende de uitvoering van Besluit 2008/615/JBZ inzake de intensivering van de grensoverschrijdende samenwerking, in het bijzonder ter bestrijding van terrorisme en grensoverschrijdende criminaliteit, is gesloten op 26 juli 2010.

Overeenkomstig artikel 3 van het protocol (nr. 21)⁸ betreffende de positie van het Verenigd Koninkrijk en Ierland ten aanzien van de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht, dat aan het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie is gehecht, dienen deze lidstaten uiterlijk drie maanden na de vaststelling van dit voorstel door de Commissie te kennen te geven of zij aan de vaststelling en toepassing ervan wensen deel te nemen.

Overeenkomstig de artikelen 1 en 2 van het protocol (nr. 22)⁹ betreffende de positie van Denemarken, dat aan het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie is gehecht, neemt Denemarken niet deel aan de vaststelling van dit besluit en is dit niet bindend voor, noch van toepassing op deze lidstaat.

2. RECHTSGRONDSLAG, SUBSIDIARITEIT EN EVENREDIGHEID

• Rechtsgrondslag

De rechtsgrondslag voor dit besluit van de Raad is artikel 82, lid 1, onder d), en artikel 87, lid 2, onder a), in samenhang met artikel 218, lid 6, onder a), van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

⁷ Verordening (EU) nr. 603/2013 van het Europees Parlement en van de Raad van 26 juni 2013 betreffende de instelling van „Eurodac” voor de vergelijking van vingerafdrukken ten behoeve van een doeltreffende toepassing van Verordening (EU) nr. 604/2013 tot vaststelling van de criteria en instrumenten om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een verzoek om internationale bescherming dat door een onderdaan van een derde land of een staatloze bij een van de lidstaten wordt ingediend en betreffende verzoeken van rechtshandavingsinstanties van de lidstaten en Europol om vergelijkingen van Eurodac-gegevens ten behoeve van rechtshandhaving, en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 1077/2011 tot oprichting van een Europees Agentschap voor het operationeel beheer van grootschalige IT-systemen op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht (herschikking) (PB L 180 van 29.6.2013, blz. 1).

⁸ PB C 202 van 7.6.2016, blz. 295.

⁹ PB C 326 van 26.10.2012, blz. 299.

Overeenkomstig artikel 218, lid 6, onder a), punt v), VWEU is voor de sluiting van deze overeenkomst de goedkeuring van het Europees Parlement vereist.

- **Subsidiariteit (bij niet-exclusieve bevoegdheid)**

Aangezien de doelstellingen van deze overeenkomst slechts op het niveau van de Unie kunnen worden verwezenlijkt, kan de Unie overeenkomstig het in artikel 5 van het Verdrag betreffende de Europese Unie neergelegde subsidiariteitsbeginsel maatregelen nemen.

- **Evenredigheid**

Om snelle, efficiënte en accurate gegevensuitwisseling mogelijk te maken, is het van wezenlijk belang dat alle deelnemers die in het kader het Prüm-kader gegevens uitwisselen, dezelfde normen en vereisten op technisch, procedureel en gegevensbeschermingsgebied in acht nemen, teneinde de internationale samenwerking op dit gebied te bevorderen. Het voorstel is in overeenstemming met het evenredigheidsbeginsel aangezien het niet verder gaat dan wat noodzakelijk is om de doelstelling ervan, namelijk de doeltreffende deelname van het Vorstendom Liechtenstein aan het Prüm-besluit, het Prüm-uitvoeringsbesluit en het forensisch besluit, te verwezenlijken.

- **Keuze van het instrument**

Dit voorstel is in overeenstemming met artikel 218, lid 6, onder a), VWEU, uit hoofde waarvan de Raad besluiten over internationale overeenkomsten vaststelt, na goedkeuring door het Europees Parlement.

3. EVALUATIE, RAADPLEGING VAN BELANGHEBBENDEN EN EFFECTBEOORDELING

- **Evaluatie van bestaande wetgeving en controle van de resultaatgerichtheid ervan**

Niet van toepassing.

- **Raadpleging van belanghebbenden**

De Raad is geïnformeerd en geraadpleegd in de groep DAPIX van de Raad. Het Europees Parlement (Commissie LIBE) is in kennis gesteld.

- **Grondrechten**

De overeenkomst is volledig in overeenstemming met de grondrechten en de beginselen van gegevensbescherming zoals die zijn opgenomen in het Prüm-besluit (hoofdstuk 6).

4. GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING

In overweging 8 van de overeenkomst wordt vermeld dat het Vorstendom Liechtenstein de kosten van zijn eigen autoriteiten in verband met de toepassing van de overeenkomst draagt. In artikel 1, lid 1, van de overeenkomst worden de toepasselijke artikelen van het Prüm-besluit genoemd, met inbegrip van artikel 34, waarin wordt bepaald dat elke lidstaat de operationele kosten draagt die door zijn eigen autoriteiten bij de toepassing van het Prüm-besluit zijn gemaakt. In artikel 1, lid 4, is voor de lidstaten een soortgelijke verplichting vervat met betrekking tot het forensisch besluit. Het voorstel heeft derhalve geen gevolgen voor de EU-begroting.

5. OVERIGE ELEMENTEN

- **Uitvoeringsplanning en regelingen betreffende controle, evaluatie en rapportage**

In artikel 8 van de overeenkomst wordt de uitvoering beschreven, met inbegrip van de voorafgaande evaluatie door de Raad en de lidstaten, kennisgevingen en verklaringen.

- **Artikelsgewijze toelichting**

De overeenkomst noemt de bepalingen van het Prümbesluit, het Prümuitvoeringsbesluit en het forensisch besluit die vanaf de inwerkingtreding van de overeenkomst van toepassing zijn op het Vorstendom Liechtenstein.

De overeenkomst bevat tevens bepalingen inzake de uniforme toepassing (artikel 3), geschillenbeslechting (artikel 4), wijziging (artikel 5), en kennisgevingen en verklaringen (8). De overeenkomstsluitende partijen stemmen ermee in deze overeenkomst uiterlijk vijf jaar na de inwerkingtreding gezamenlijk aan een evaluatie te onderwerpen (artikel 6). De overeenkomst wordt voor onbepaalde tijd gesloten, hoewel elke overeenkomstsluitende partij de overeenkomst te allen tijde kan opzeggen (artikel 10).

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

betreffende de sluiting van de Overeenkomst tussen de Europese Unie en het Vorstendom Liechtenstein betreffende de toepassing van sommige bepalingen van Besluit 2008/615/JBZ van de Raad inzake de intensivering van de grensoverschrijdende samenwerking, in het bijzonder ter bestrijding van terrorisme en grensoverschrijdende criminaliteit, van Besluit 2008/616/JBZ van de Raad betreffende de uitvoering van Besluit 2008/615/JBZ inzake de intensivering van de grensoverschrijdende samenwerking, in het bijzonder ter bestrijding van terrorisme en grensoverschrijdende criminaliteit, en de bijlage daarbij, en van Kaderbesluit 2009/905/JBZ van de Raad over de accreditatie van aanbieders van forensische diensten die laboratoriumactiviteiten verrichten

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 82, lid 1, onder d), en artikel 87, lid 2, onder a), in samenhang met artikel 218, lid 6, onder a),

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Gezien de goedkeuring van het Europees Parlement,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Overeenkomstig Besluit [XXX] van de Raad van [XXX]¹ is de Overeenkomst tussen de Europese Unie en het Vorstendom Liechtenstein betreffende de toepassing van sommige bepalingen van Besluit 2008/615/JBZ van de Raad² inzake de intensivering van de grensoverschrijdende samenwerking, in het bijzonder ter bestrijding van terrorisme en grensoverschrijdende criminaliteit, van Besluit 2008/616/JBZ van de Raad³ betreffende de uitvoering van Besluit 2008/615/JBZ inzake de intensivering van de grensoverschrijdende samenwerking, in het bijzonder ter bestrijding van terrorisme en grensoverschrijdende criminaliteit, en de bijlage daarbij, en van Kaderbesluit 2009/905/JBZ van de Raad⁴ over de

¹ Besluit [XXX] van de Raad van [XXX] betreffende de ondertekening, namens de Europese Unie, en de voorlopige toepassing van sommige bepalingen van de Overeenkomst tussen de Europese Unie en het Vorstendom Liechtenstein betreffende de toepassing van sommige bepalingen van Besluit 2008/615/JBZ van de Raad inzake de intensivering van de grensoverschrijdende samenwerking, in het bijzonder ter bestrijding van terrorisme en grensoverschrijdende criminaliteit, van Besluit 2008/616/JBZ van de Raad betreffende de uitvoering van Besluit 2008/615/JBZ inzake de intensivering van de grensoverschrijdende samenwerking, in het bijzonder ter bestrijding van terrorisme en grensoverschrijdende criminaliteit, en de bijlage daarbij, en van Kaderbesluit 2009/905/JBZ van de Raad over de accreditatie van aanbieders van forensische diensten die laboratoriumactiviteiten verrichten (PB L [...] van [...], blz. [...]).

² Besluit 2008/615/JBZ van de Raad van 23 juni 2008 inzake de intensivering van de grensoverschrijdende samenwerking, in het bijzonder ter bestrijding van terrorisme en grensoverschrijdende criminaliteit (PB L 210 van 6.8.2008, blz. 1).

³ Besluit 2008/616/JBZ van de Raad van 23 juni 2008 betreffende de uitvoering van Besluit 2008/615/JBZ inzake de intensivering van de grensoverschrijdende samenwerking, in het bijzonder ter bestrijding van terrorisme en grensoverschrijdende criminaliteit (PB L 210 van 6.8.2008, blz. 12).

⁴ Kaderbesluit 2009/905/JBZ van de Raad van 30 november 2009 over de accreditatie van aanbieders van forensische diensten die laboratoriumactiviteiten verrichten (PB L 322 van 9.12.2009, blz. 14).

accreditatie van aanbieders van forensische diensten die laboratoriumactiviteiten verrichten, op [XXX] ondertekend onder voorbehoud van de sluiting ervan op een later tijdstip.

- (2) De verbetering die de uitwisseling van rechtshandavingsgegevens teweegbrengt voor de handhaving van de veiligheid in de Unie, kan niet in voldoende mate door de zelfstandig optredende lidstaten worden gerealiseerd, aangezien de internationale criminaliteit zich door haar aard niet door de grenzen van de Unie laat tegenhouden. De mogelijkheid dat alle lidstaten en het Vorstendom Liechtenstein wederzijds toegang krijgen tot de nationale gegevensbanken betreffende DNA-analysebestanden, dactyloscopische identificatiesystemen en voertuigregistratiegegevens, is van eminent belang voor de stimulering van de grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van rechtshandhaving.
- (3) Overeenkomstig artikel 8 van de overeenkomst worden sommige bepalingen ervan voorlopig toegepast vanaf de datum van de ondertekening.
- (4) De overeenkomst moet namens de Europese Unie worden goedgekeurd.
- (5) [Overeenkomstig artikel 3 van het Protocol (nr. 21) betreffende de positie van het Verenigd Koninkrijk en Ierland ten aanzien van de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht, dat aan het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie is gehecht, hebben die lidstaten te kennen gegeven dat zij aan de vaststelling en toepassing van dit besluit wensen deel te nemen.]
- (6) Overeenkomstig de artikelen 1 en 2 van het Protocol (nr. 22) betreffende de positie van Denemarken, dat aan het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie is gehecht, neemt Denemarken niet deel aan de vaststelling van dit besluit en is dit niet bindend voor, noch van toepassing op deze lidstaat,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

De Overeenkomst tussen de Europese Unie en het Vorstendom Liechtenstein betreffende de toepassing van sommige bepalingen van Besluit 2008/615/JBZ van de Raad inzake de intensivering van de grensoverschrijdende samenwerking, in het bijzonder ter bestrijding van terrorisme en grensoverschrijdende criminaliteit, van Besluit 2008/616/JBZ van de Raad betreffende de uitvoering van Besluit 2008/615/JBZ inzake de intensivering van de grensoverschrijdende samenwerking, in het bijzonder ter bestrijding van terrorisme en grensoverschrijdende criminaliteit, en de bijlage daarbij, en van Kaderbesluit 2009/905/JBZ van de Raad over de accreditatie van aanbieders van forensische diensten die laboratoriumactiviteiten verrichten, hierna „de overeenkomst” genoemd, wordt namens de Europese Unie goedgekeurd.

Artikel 2

De voorzitter van de Raad wijst de persoon aan die bevoegd is om namens de Europese Unie de in artikel 8, lid 1, van de overeenkomst bedoelde kennisgeving te verrichten, waarmee de instemming van de Europese Unie om door de overeenkomst gebonden te zijn, tot uiting wordt gebracht⁵.

⁵ De datum van inwerkingtreding van de overeenkomst zal door het secretariaat-generaal van de Raad in het *Publicatieblad van de Europese Unie* worden bekendgemaakt.

Artikel 3

Dit besluit treedt in werking op de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad
De voorzitter